

Handläggare: Therese Lang
Telefon: 08-508 24 506

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Framtida Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och Medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) organisation i Stockholms stads äldreomsorg

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens remissvar.
2. Omedelbar justering. Remissvar skickas till RVI och till KF/KS kansli

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Äldrenämnden fick i uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2010 att se över MAS-organisationen. Äldreförvaltningen har nu tagit fram ett övergripande förslag för organisation av MAS och MAR i staden. Äldreförvaltningen beräknar att MAS och MAR-funktionerna kan inrymmas inom 16 årsarbetare fördelat på 12 MAS och 4 MAR-tjänster. Vidare föreslås att MAS och MAR samarbetar inom de olika regionerna. Samverkan lyfts fram och organisatoriskt föreslås att MAS och MAR finns på samma ställe, fristående men centralt i förvaltningarna, helst i stadsdelsdirektörernas staber. Kostnaden för en respektive MAS och MAR- tjänst beräknas uppgå till 800 tkr, vilket innebär att kostnaden för 12 MAS-tjänster och 4 MAR-tjänster skulle uppgå till totalt 12,8 mnkr.

Skärholmens stadsdelsförvaltning lyfter fram att en stor del av stadens vård- och omsorgsboenden drivs idag på entreprenad. Flertalet av dessa verksamheter är sedan 2008 centralt upphandlade. I dessa centrala förfrågningsunderlag står det att entreprenören ska ha en MAS, det står ingenting i förfrågningsunderlagen om att entreprenören ska ha en MAR. I vissa stadsdelar bedrivs ingen verksamhet (vård- och omsorgsboenden) i kommunal regi. Förvaltningen anser det vara viktigt att förtydliga ansvarsområdena för MAS och MAR.

Bakgrund

MAS och MAR's uppdrag är lagstyrkt och innebär ett ansvar för att säkerställa en god kvalitet och säkerhet inom hälso- och sjukvårdsområdet. En MAS eller MAR har samma ansvar, roll och mandat för verksamhetens hälso- och sjukvård och rehabilitering, oavsett i vilken regi verksamheten bedrivs.

Kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar omfattar dagverksamheter och särskilda boenden inom äldreomsorgen, LSS och socialpsykiatri. Ansvar för den kommunala hälso- och sjukvården i staden vilar på respektive stadsdelsnämnd. Kommunen kan dock överlåta till andra vårdgivare att på entreprenad fullgöra dessa. Däremot har kommunen alltid det yttersta ansvaret för att den vård som erbjuds är av god kvalitet.

Under 2009 gav äldreförvaltningen Äldrecentrum i uppdrag att studera MAS-funktionen i staden och hur ansvaret för god och säker vård fördelas, se (bilaga). Äldreförvaltningen har mot bakgrund av detta tagit fram ett övergripande förslag för organisation av MAS och MAR i staden.

Ärendets beredning

Remissvaret har handlagts av inom avdelningen för omsorg om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning. Synpunkter har inhämtats från stadsdelens MAS. Pensionärsrådet och handikapprådet har tagit del av remissen. Pensionärsrådets synpunkter redovisas nedan, handikapprådet har inte inkommit med några synpunkter.

Ärendet

Sedan 2008 pågår det ett projekt med en särskild funktion för det medicinska ansvaret för rehabilitering (MAR). I samband med budget 2010 fick äldrenämnden i uppdrag att se över MAS organisationen och föreslå förändringar i syfte att permanenta MAR funktionen inom befintliga resurser för nuvarande MAS-organisation.

MAS

MAS ansvarsområde omfattar hela hälso- och sjukvården inom kommunens ansvarsområde. Enligt förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (FYHS) 2 kap. 5 §, ansvarar MAS för:

- Att patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunernas ansvarsområde
- Att journaler förs
- Att patienten får hälso- och sjukvård som läkareordinerat
- Att rutinerna för läkemedelshanteringen är ändamålsenlig och väl fungerande

Vidare regleras MAS ansvarsområde i 24 § hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Utöver de uppdrag som regleras i lagstiftningen ska, enligt nuvarande upphandlingsavtal med entreprenörer, nämndens MAS ansvara för uppföljning av att kraven enligt avtal säkerställs genom entreprenörens MAS. MAS ska informera nämnden om de Lex Maria utredningar som entreprenören har handlagt.

MAR

MAR har motsvarande ansvarsuppdrag som MAS inom det område som omfattar den individuella rehabiliteringen, medicin tekniska hjälpmedel, hjälpmedel och fallskadeprevention. Dessa områden är då undantagna MAS.

Stadens behov av MAS och MAR

Stadsdelsnämndernas behov av MAS och MAR-tjänster varierar bland annat beroende på hur stor del av verksamheterna som drivs i egen regi. En översyn av antalet MAS-tjänster görs mot bakgrund av den pågående omstruktureringen av servicehus till seniorboende och trygghetsboende samt mot att antalet verksamheter i egen regi har minskat de senaste åren. Därmed har också den kommunala hälso- och sjukvårdsansvarområdet minskat.

Äldreförvaltningen beskriver att, med nuvarande behov kan, MAS och MAR-funktioner inrymmas inom 16 årsarbetare fördelat på 12 MAS och 4 MAR-tjänster. I planering och organisering av MAS och MAR föreslås ett samarbete inom de olika regionerna. Detta är särskilt angeläget för de stadsdelsnämnder som inte anser sig ha behov av en heltidsanställd MAS eller MAR.

Vidare förordar äldreförvaltningen att MAS och MAR organisatoriskt placeras fristående, men centralt i förvaltningarna, helst i stadsdelsdirektörens stab. Det är viktigt att både MAS och MAR organisatoriskt finns på samma ställe och har

möjlighet att samverka. Därmed säkerställs hälso- och sjukvården inom samtliga verksamheter som kommunen har ansvar för, det vill säga äldreomsorg, LSS och socialpsykiatri.

Äldreförvaltningen har inte beaktat att staden under de närmsta åren kan få ett utökat hälso- och sjukvårdsansvar, dels för LSS-boende och dels om ansvaret för hemsjukvården överförs från landstinget till kommunerna. Därmed kan behovet av MAS och MAR förändras.

Ekonomi

Översynen av MAS-organisationen och ett permanent inrättande av MAR funktionen skulle enligt uppdraget ske inom de befintliga resurserna för nuvarande MAS och MAR organisation. Antalet MAS tjänster i stadsdelsnämnderna idag, är 14,5 årsarbetare samt två heltidstjänster för MAR i staden, vilket ger totalt 16,5 årsarbetare.

Äldreförvaltningen har i samverkan med stadsledningskontorets förnyelseavdelning gjort en kostnadsberäkning utifrån förvaltningens förslag till MAS och MAR organisation. Kostnaden i staden för respektive MAS och MAR-tjänst beräknas uppgå till 800 tkr, vilket innebär att kostnaden för 12 MAS-tjänster och 4 MAR-tjänster uppgår till totalt 12,8 mnkr. I resursfördelningssystemet finns inte specifikt reserverade medel för MAS och MAR. Respektive stadsdelsnämnd beslutar hur nämndens resurser ska fördelas.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings synpunkter och förslag

Skärholmens stadsdelsförvaltning önskar att äldreförvaltningen förtydligar viktningen av MAS och MAR. I förslaget föreslås 12 MAS-tjänster och 4 MAR-tjänster, vilket ger en viktning om 75 % MAS respektive 25 % MAR. Äldreförvaltningen har gjort viktningen 80 % MAS och 20 % MAR.

En stor del av stadens vård- och omsorgsboenden bedrivs idag på entreprenad. Flertalet av dessa verksamheter är sedan 2008 centralt upphandlade. I dessa centrala förfrågningsunderlag står det att entreprenören ska ha en MAS enligt 24 § HSL och enligt 2 kap. 5 § Förordningen (1998:1513) om yrkesansvar på hälso- och sjukvårdens område. Det står ingenting i förfrågningsunderlagen om att entreprenören ska ha en MAR. Förvaltningen önskar svar på hur detta ska hanteras.

Pensionärsrådet framför att de inte finner något speciellt att tillföra. Det är bra med en översyn och att det förhoppningsvis ska finnas en MAR att tillgå i varje stadsdel.